
Skwer Antoniego Słonimskiego

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Stary Mokotów

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1997

Opis

Antoni Władysław Słonimski (1895-1976) - poeta, dramaturg, satyryk, prozaik, felietonista, publicysta, krytyk. Był rodowitym warszawiakiem, przyszedł na świat w zasymilowanej rodzinie żydowskiej mieszkającej w domu przy ul. Niecałej. Ukończył Szkołę Sztuk Plastycznych, jeszcze w czasie studiów współpracując jako karykaturzysta i grafik z satyrycznym tygodnikiem "Sowizdrzał". Za swój debiut poetycki uznał ogłoszenie drukiem w 1918 roku na łamach "Kurier Warszawski" trzech sonetów - "Leonardo", "Botticelli" oraz "Michał Anioł". W tym samym roku drukiem ukazał się jego pierwszy tom wierszy zatytułowany po prostu "Sonety". Od tego czasu drukował również swoje felietony i recenzje (głównie teatralne) na łamach "Kurier Polskiego". W 1918 roku był jednym z założycieli kabaretu literackiego "Pod Picadorem" a rok później znalazł się wśród inicjatorów powstania grupy poetyckiej "Skamander". Był wielbicielem absurdu i pure-nonsensu, stałym autorem tekstów wykorzystywanych przez większość warszawskich kabaretów. Wiele satyr publikował na łamach "Cyrulika warszawskiego" - tygodnika satyrycznego, dla którego regularnie przygotowywał szopki polityczne. Na łamach "Wiadomości Literackich" drukował reportaże z licznych zagranicznych podróży, liczne recenzje teatralne i literackie, głównie w cyklu zatytułowanym "Książki najgorsze". Od 1927 roku prowadził swoistą "Kronikę tygodniową". Od wczesnej młodości był związany z PPS, do czasu utworzenia obozu w Berezie Kartuskiej gorącym zwolennikiem polityki Marszałka Józefa Piłsudskiego. W latach `30 w swych utworach zwracał uwagę na faszyzm jako największe zagrożenie dla ówczesnej Europy, czym sprowadził na siebie liczne ataki nacjonalistów. Do czasu okupacji hitlerowskiej mieszkał w kamienicy przy ul. Flory 2. Z opublikowanych do tego czasu książek warto wspomnieć: tomiki wierszy (m.in. "Godzina poezji", "Z dalekiej podróży", "Rodzina", "Okno bez krat"), dwie powieści science-fiction ("Torpeda czasu" oraz "Dwa końce świata") i trzy komedie ("Murzyn warszawski", "Lekarz bezdomny" oraz "Rodzina"). Po wybuchu II wojny światowej wraz z żoną poprzez Rumunię przedostał się do Paryża, gdzie na łamach "Wiadomości Polskich" opublikował swój najbardziej znany wiersz zatytułowany "Alarm", który stał się symbolem walczącej Warszawy. Po upadku Francji przedostał się do Londynu i tam znalazł się w gronie zwolenników generała Władysława Sikorskiego. W czasie wojny opublikował poemat "Popiół i wiatr". Po wyzwoleniu pozostał na emigracji, do 1951 roku pełniąc obowiązki dyrektora Instytutu Kultury Polskiej w Londynie. Do Warszawy powrócił wraz z żoną w 1951 roku i zamieszkał w domu przy al. Róż 6. Był głównie felietonistą "Nowej Kultury", "Szpilek" oraz "Przeglądu Kulturalnego", w 1955 roku współtworzył Klub Krzywego Koła. Rok potem został

prezesem Związku Literatów Polskich i funkcję tę pełnił do 1959 roku, kiedy to odsunięty przez ówczesne władze związał się z opozycją. Był jednym z sygnatariuszy "Listu 34", w którym sprzeciwiał się polityce kulturalnej PZPR, po wydarzeniach marcowych w 1968 roku - mimo swego pochodzenia - pozostał w kraju, krytykując władzę za antysemitkę nagonkę. Zaprzestał wówczas działań poetyckich, skupiając się głównie na wspomnieniach ("Wspomnienia warszawskie", "Alfabet wspomnień", "Jawa i mrzonka. Spowiedź emigranta Jak to było naprawdę"), felietonach (dwa tomy "Załatwione odmownie"). Zmarł w Warszawie na skutek ran odniesionych w wypadku samochodowym. Spoczywa: Cmentarz przy Zakładzie dla Ociemniałych w Laskach. Upamiętnienia: al. Róż 6 - tablica na frontowej ścianie domu, w którym mieszkał w latach 1957-1976 (projekt Eryk Lipiński - odsłonięcie 4 VII 1990).

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1997.05.26
